

Oponentský posudek na disertační práci

Název disertační práce: *Analýza koncepce vzdělávání zaměstnanců Vězeňské služby České republiky*

Autorka disertační práce: PaedDr. Jana Paukertová

Oponentka: Doc. PhDr. Lea Květoňová, Ph.D.

Předkládaná disertační práce přináší vysoce aktuální a společensky závažné téma, kterým je problematika vzdělávání odborníků v oblasti vězeňské služby. Vězeňská služba je specifickým druhem sociální služby. Autorka uvádí, že se řadí k nejobtížnějším. Zaměstnanci vězeňské služby přicházejí do styku s lidmi, u kterých mnohé předcházející výchovné metody a postupy selhaly. Vězeňská služba má zajišťovat vyrovnávací a regulativní funkci trestu.

Cílem disertace je komplexní analýza systému vzdělávání, zejména se zřetelem na současný model vzdělávání pracovníků vězeňské služby. Vytyčený cíl se podařil autorce naplnit.

Pro zpracování textu bylo použito kombinace kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

V části teoretické pak monografické procedury, za použití technik analýzy odborné literatury a informačních zdrojů, obsahové analýzy a analýzy dokumentů.

Vlastní šetření má charakter kvantitativního výzkumu, je zpracováno statistickou procedurou za použití techniky ankety, pozorování a nestandardizovaného rozhovoru.

Práce je členěna do osmi samostatných kapitol, které na sebe logicky navazují.

V kapitole první je představena Vězeňská služba České republiky, její organizace, členění a organizační jednotky.

Druhá kapitola přináší stručný přehled problematiky výkonu trestu odnětí svobody a výkon vazby. Autorka přináší historický přehled vnímání trestu a trestání lidí, kteří se ocitli mimo zákonné normy společnosti. Drobná připomínka na str. 12 by bylo snad vhodnější zaměnit název historické etapy feudalismus za středověk. Dále v textu etapy vývoje společnosti odpovídají aktuálním i historickým terminům.

Kapitola třetí se vztahuje úzce k tématu disertace. Jde o systém přípravy zaměstnanců Vězeňské služby ČR. Autorka přináší historický pohled na tuto problematiku, dále pak přibližuje odborné veřejnosti současný legislativní rámec vzdělávání. Významné se jeví konstatování, že hlavním úkolem Institutu vzdělávání Vězeňské služby je profesní příprava všech zaměstnanců vězeňské služby ČR od vzdělávacích programů vstupního vzdělávání, přes programy průběžného vzdělávání, programy středního managementu až po vrcholový management. Autorka dále analyzuje personální poměry Vězeňské služby v ČR, vývoj početního stavu, věkové zastoupení a dosažené vzdělání zaměstnanců. Pro srovnání s vybranými zeměmi EU je popsána situace vězeňství na Slovensku, v Bavorsku, Sasku a Polsku.

Obsahem čtvrté kapitoly je kvalifikované popsání koncepce vzdělávání Vězeňské služby ČR. Čtenář je informován o všech funkcích a jejich požadovaném profilu. Tomu pak odpovídají vzdělávací programy.

Kapitola pátá je zaměřena na vzdělávací programy vězeňských pedagogů, mnohdy s výchozím vzděláním v oblasti speciální pedagogiky se zaměřením na etopedii. A dále na vzdělávání vychovatelů ve vězeňském systému. Těmto odborníkům je také určen vzdělávací program, který je v kapitole přiblížen.

Vyhodnocení obsahu připravovaného programu je předmětem kapitoly šesté. Ke zpracování empirické části i interpretaci výsledků nemám připomínek. Velmi dobře ilustrují zjišťované okolnosti vzdělávání rozhovory s lidmi z vězeňské služby.

Kapitola sedmá je věnována projektu penitenciární pedagogiky. Autorka se nejprve dobře vypořádala s terminologií, následně představuje nabízené vzdělávací programy. Tyto jsou přehledně zpracovány včetně stručných anotací a doporučené literatury.

V závěru disertační práce je konstatováno, že studijní program Penitenciární pedagogika je prvním uceleným programem, jehož rozsah plně saturuje potřeby výchovných pracovníků ve vězeňství, zejména vězeňských pedagogů a vychovatelů.

Předložená disertační práce vyhovuje podmínkám stanoveným vysokoškolským zákonem č. 111/1998 Sb. Ve znění pozdějších předpisů pro udělování vědeckých hodností. Proto navrhuji PaedDr. Janě Paukertové přiznat na základě úspěšné obhajoby vědeckou hodnost Ph.D.

V Praze 9.5. 2006